

## **Svenska styrgruppen för Beyond 2015's kommentar på FN:s generalsekreterares syntesrapport: "The road to Dignity by 2030: Ending Poverty, Transforming Lives and Protecting the Planet"**

Den svenska styrgruppen för Beyond 2015 **välkomnar FN:s generalsekreterares rapport** som är ett viktigt bidrag i förhandlingarna och sammanställer de olika rekommendationerna och överenskommelserna som hittills framkommit för post-2015-agendan. Det är positivt att rapporten täcker in samtliga delar av agendan; vision, mål, delmål och indikatorer, former för implementering och mobilisering av resurser samt genomförande, uppföljning och ansvarsutkrävande. Det är särskilt positivt att rapporten uppmanar till **ökade åtaganden gällande former för implementering och mobilisering av resurser** samt lyfter den viktiga frågan om **ansvarsutkrävande**.

Vi är också positiva till rapportens **starka fokus på mänskliga rättigheter** och att rapporten tydliggör att uppfyllande av de mänskliga rättigheterna är avgörande för hållbar utveckling. Vi hoppas att medlemsstaterna hör samman generalsekreterarens ledarskap och samtidigt **ökar ambitionen ytterligare** där rapporten brister och inte når ändra fram.

### **Principer, mål och delmål**

Det är **inte tydligt vad syftet med de 6 föreslagna principerna är** och vilken roll de väntas spela. I rapporten föreslås en omstrukturering av målen för att göra agendan mer kommunicerbar och lättare att implementera på landnivå. Vi välkomnar en agenda som är kommunicerbar men detta får inte ske på bekostnad av en heltäckande och **transformativ agenda som antar ett rättighetsbaserat perspektiv**. En eventuell omstrukturering i enlighet med de sex principerna måste också **säkerställa integrering av de tre dimensionerna av hållbarhet genom hela agendan** snarare än en traditionell sektorsindelning.

Generalsekreteraren betonar att de **17 hållbara utvecklingsmålen** (SDGs) ska gälla för post-2015-agendan då dessa har förhandlats fram av medlemsstater inom OWG och sedan antagits av generalförsamlingen. Vi välkomnar att rapporten stödjer de 17 målen och vår uppmaning är att medlemsstaterna följer detta så att förhandlingarna kan gå vidare och hantera andra viktiga komponenter av agendan.

Rapporten menar att med utgångspunkt i de 169 föreslagna delmålen i OWG-rapporten återstår utvärdering och omarbetning **innan vi har starka, mätbara och ambitiösa delmål**. De tre dimensionerna av hållbar utveckling måste återspeglas i uppsättningen delmål under respektive mål. Vi välkomnar att rapporten lyfter behovet av att utveckla och omarbeta delmålen för att bland annat säkerställa att inga delmål är mindre ambitiösa än tidigare mellanstatliga överenskommelser. Vi stödjer detta och påminner medlemsstaterna om att respektera de noggrant övervägda formuleringarna inom OWG-rapporten. Vi understryker också vikten av **att respektera och inkorporera internationell rätt och avtal**, såsom **FN:s konventioner för mänskliga rättigheter**, inklusive de politiska, civila, ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna samt rätten till utveckling, Beijing Platform of Action och ICPD Programme of Action och dess efterföljande konferenser samt överenskommelser gällande klimat- och biologisk mångfald. Vi stödjer också generalsekreterarens **uppmaning till en datarevolution** för att möjliggöra insamlandet av relevant data och möjliggöra mätandet av tematiska frågor där det idag finns en brist av tillgänglig data och metoder för mätande av detta.

### **En transformativ förändring och politiskt ledarskap**

Generalsekreteraren understryker att människor runt om i världen vill ha en **agenda som är transformativ, universell, anpassningsbar till de olika nationella och lokala kontexterna och som sätter människor och planeten i centrum**. Syntesrapporten lyfter flertalet gånger vikten av en transformativ förändring, men tar inte steget fullt ut när det gäller att **konkretisera vad som behövs för förändring ska ske**, exempelvis gällande att säkerställa ett **ökat deltagande**, bland annat av kvinnor, flickor, unga och barn samt hur **de millenniemål som släpar efter ska uppnås fortsättningsvis**.

Rapporten är **inte tillräckligt tydlig eller djärv** när det gäller målsättningar för eliminering av de underliggande **strukturella orsakerna till diskriminering, ojämlikhet, klimatförändringar, förlust av fungerande ekosystem och bristande jämställdhet**. Vi önskar att medlemsstaterna visar politisk vilja och tar detta vidare bland annat genom

att göra ambitiösa åtaganden även gällande s.k. politiska motvindsfrågor och därmed fokusera även på de bakomliggande orsakerna som resulterar i dessa problem.

Generalsekreterarens rapport utgör ett unikt tillfälle att gå före och **visa politiskt ledarskap i frågor** som är transformativa och avgörande för en hållbar utveckling. Rapporten når inte ända fram i att göra detta och vi vill därför be medlemsstaterna att stå upp för en transformativ och progressiv agenda för hållbar utveckling. Rapporten är inte tydlig när det gäller säkerställandet av **sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) och frihet från våld**. Den behöver också lägga mer fokus på vikten av **demokratisk samhällsstyrning inklusive jämlik förvaltning av naturresurser**. Ytterligare ett område där rapportens språk är svagt är vatten, sanitet och hygien. Vi ber därför medlemsstaterna att bygga vidare på de skrivningar och den ambition som lades fram kring detta i OWG-rapporten och säkerställa att målsättningen om universell tillgång till vatten, sanitet och hygien är tydlig.

Vi hoppas därför att medlemsländerna tar sitt ansvar och visar ledarskap i dessa avgörande frågor. Medlemsstaterna behöver också konkretisera hur agendan ska förhålla sig till internationella normer kring mänskliga rättigheter.

### Mänskliga rättigheter och jämlikhet

Vi välkomnar särskilt att generalsekreteraren lyfter mänskliga rättigheter och uppmanar till en agenda som går från välgörenhet till en agenda för rättvisa som bygger på mänskliga rättigheter och på redan existerande internationell rätt och avtal. Mänskliga rättighetsperspektivet är dock svagare på vissa håll i rapporten och vi vill påminna medlemsstaterna om vikten av att formulera samtliga mål och åtaganden utifrån åtaganden för mänskliga rättigheter.

Det är positivt att rapporten **lyfter att agendan måste bekämpa ojämlikhet**, att dess resultat ska nå alla grupper samt understryker behovet av nedbrytbar data och betydelsen av sociala trygghetssystem. Det är särskilt positivt att rapporten lyfter att inget mål kan anses vara uppnått innan resultatet har nått alla sociala och ekonomiska grupper. Nedbrytbar data är nödvändigt för att mäta ojämlikhet och säkerställa att de mest marginaliserade och utsatta gruppernas situation förbättras.

### Jämställdhet

**Jämställdhet och kvinnor och flickors stärkta egenmakt och rättigheter** har fått ett starkt stöd av en majoritet av medlemsländerna under post-2015-processen. Detta framhålls också i OWG rapporten där vikten av ett separat jämställdhetsmål betonas, inklusive de delmål som tydligt adresserar de **strukturella och underliggande anledningar till bristande jämställdhet**, samt vikten också att integrera in jämställdhetsperspektivet i samtliga målområden. Det är olyckligt att FN:s generalsekreterare inte fångat upp detta i en tydligare större politisk ambition i rapporten. Vi vill särskilt understryka vikten av att stärka kvinnor och flickors egenmakt, samt att adressera det som hindrar dem att delta på lika villkor som aktiva förändringsaktörer och ledare.

Rapporten pekar på **vikten av jämställdhet och kvinnors rättigheter, men lyfter dessvärre inte några konkreta lösningar för att adressera de underliggande normer och strukturer som hindrar flickor och kvinnor att åtnjuta sina rättigheter**. För att uppnå jämställdhet behövs tydligare målsättningar och politiska ambitioner för att stoppa diskrimineringen av flickor och kvinnor i alla åldrar och särskilt tonårsflickors, vars behov och rättigheter osynliggjorts i rapporten.

Vi anser att **rapporten tar ett steg tillbaka gällande sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR)** jämfört med OWG-rapporten genom att inte inkluderar sexuell hälsa. Vi vill därför uppmuntra till ökat ledarskap i denna fråga, samt ungas rätt och behov av sexualundervisning.

## Klimat

Rapporten placerar **frågan om klimatförändringar och behovet av omställning i centrum** för vad som kommer krävas för att det nya avtalet ska lyckas. En målformulering kring klimat är grundläggande för en integrerad ansats vad gäller hållbar global utveckling. Rapporten öppnas för möjligheten av att ett sådant mål ingår i avtalet, samt att övriga delmål också utformas i relation till klimatfrågan. Detta är mycket välkommet, särskilt med tanke på att såväl klimatförändringarna som miljöförstörelse utgör stora hinder för en hållbar och kraftfull global fattigdomsbekämpning. Rapporten föreslår åtaganden som begränsar den globala uppvärmningen till 2 grader, vi önskar se en ökad ambition som innebär **en begränsning av den globala uppvärmningen till 1.5 grader**.

## Resursmobilisering

Rapporten lägger stort fokus vid att visa vägen framåt gällande den avgörande frågan om **resursmobilisering**.

Vi välkomnar att generalsekreteraren understryker biståndets unika roll, vikten av att respektera principerna för utvecklingseffektivitet och att överenskomna **biståndsnivåer om 0,7 % av BNI** måste respekteras, inklusive **åtagandet om 0,15 % till de minst utvecklade länderna (LDCs)**. Givarländerna måste vidare göra åtaganden om att en ökad andel av biståndet går till LDCs efter 2015. Vi stödjer rapportens uppmaning om att **förhandlingar för att modernisera biståndsdefinitionen- och mäta utvecklingsfinansiering förs i öppna forum** där både mottagar- och givarländer deltar tillsammans med andra aktörer. Principerna för utvecklingseffektivitet bör utgöra utgångspunkt för all typ av finansiering såväl offentliga som privata flöden. Biståndet spelar en fortsatt viktig roll, men finansiering för hållbar utveckling måste gå bortom biståndet och det är avgörande att samtliga finansiella flöden riktas till hållbar utveckling.

Vi stödjer generalsekreterares uppmaning att gemensamt **förhindra olovlig kapitalflykt** och förslaget om att etablera en **mellanstatlig skattekommitté inom FN** för att hantera olovlig kapitalflykt. För att stärka detta ytterligare föreslår vi att medlemsländerna agerar **för automatiskt, mellanstatligt informationsutbyte gällande skatter**, åtaganden för obligatorisk **land-för-land rapportering** för transnationella företag samt att informationen om de företagens verkliga ägare görs offentliga genom **offentliga register över ägarna av företag**.

**Mobilisering av inhemska resurser** är avgörande för hållbar utveckling samt en översikt av redan existerande resurser för att säkerställa att dessa de facto bidrar till hållbar utveckling, bland annat för att säkerställa sociala trygghetssystem, något som rapporten särskilt lyfter. Vi hade gärna sett att rapporten underströk vikten av **progressiva nationella skattesystem**.

Rapporten lyfter att **privata sektorns investeringar ska respektera FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter samt ILOs kärnkonventioner och FN:s principer för miljö**. Vi välkomnar detta tillsammans med generalsekreterarens uppmaning till företag att ta ansvar för **ansvarsfulla investeringar** kopplat till FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UNPRI). För att stärka detta vill vi se ett rapporteringskrav för ansvarsfulla investeringar genom **offentlig land-för-land rapportering** och rapportering av miljömässig påverkan. På så vis kan vi sätta ribban högt när det gäller företags transparens och ansvarstagande. Vi vill även se en förnyad uppmaning till en inkluderande process med att ta fram **nationella handlingsplaner (NAP) för företag och mänskliga rättigheter** som ställer krav på skälig aktsamhet, gör en översyn av relevant nationell lagstiftning och säkerställer tillgång till rättvisa för människor som drabbas av företags brott mot mänskliga rättigheter.

## Uppföljning, genomförande och ansvarsutkrävande

Vi välkomnar att rapporten behandlar uppföljning, genomförande och ansvarsutkrävande av agendan i ett särskilt kapitel. Vi stödjer förslaget om **internationella, regionala, nationella och lokala mekanismer och processer för**

**ansvarsutkrävande** och vikten av att dessa är **öppna för deltagande**. Vi stödjer också rapporten förslag om att framtagande av mätbara delmål och indikatorer görs genom deltagande av andra aktörer, inklusive civilsamhället och vikten av **transparens, tillgänglig data och deltagande uppföljning av agendan**.

Vi stödjer också generalsekreterarens förslag om **ett alternativt mått för att mäta utveckling som går bortom BNP**. Vi föreslår ett multidimensionellt mått som mäter välmående i många dimensioner. Detta är nödvändigt för att mäta och uppnå en transformativ agenda som hanterar de underliggande orsakerna.

Rapporten understryker **att alla aktörer måste ta ansvar för post-2015-agendan**; regeringar, parlament, städer och lokal förvaltning, civilsamhället, företag och andra aktörer. Vi stödjer att rapporten lyfter behovet av ett **nytt paradigm när det gäller ansvarsutkrävande**, där alla aktörer tar ansvar och hålls ansvariga inför folket. Vi vill särskilt lyfta fram förslaget om en **allmän återkommande utvärdering (UPR)** på nationell, regional, global och tematisk nivå som är transparent och deltagande. Post-2015-agendan bör bekräfta 1986 års deklaration om rätt till utveckling och därmed baseras på tre fundamentala principer: gemensamt ansvarstagande; demokratiskt ägandeskap; och inkluderande partnerskap samt Busan-principerna för effektivt utvecklingssamarbete som syftar till att säkerställa institutionaliserad, transparent dialog och inkluderande dialog och ansvarstagande för uppföljning av post-2015-agendan.

### Deltagande

Vi välkomnar rapportens relativa starka fokus på deltagande och understrykandet av **behovet av en rigorös och deltagande uppföljning av post-2015-agendan**. Vi stödjer generalsekreterarens **uppmaning till gynnsamma förutsättningar för civilsamhället** som en del av en fungerande rättsstat och att detta måste säkerställas genom civilsamhällets fria, aktiva och meningsfulla deltagande som lyfter kvinnor, minoriteters, LGBT, ursprungsbefolkning, unga, tonåringars- och äldre personers perspektiv. Vi önskar även att människor med funktionsnedsättnings perspektiv inkluderas. Vi välkomnar att generalsekreteraren understryker unga människors avgörande roll för agendan, men saknar ytterligare skrivningar som ger stöd för hur detta ska gå till. Vi stödjer vidare att rapporten lyfter vikten av yttrandefrihet, tryckfrihet och rätten att organisera sig.

Vi saknar tydlighet gällande fortsatt deltagande av civilsamhället i de mellanstatliga förhandlingarna gällande post-2015. Civilsamhällets deltagande i post-2015-processen har varit större än i någon annan FN-process och civilsamhällesorganisationer runt om i världen försätter engagera dig. Civilsamhällets deltagande i de fortsatta förhandlingarna för post-2015 måste säkerställas, inklusive i de mellanstatliga förhandlingarna. Deltagande förhandlingar säkerställer det ägandeskap av agendan som är nödvändigt för en möjlig implementering och genomförande av en transformativ post-2015-agenda.

### Samstämmighet

**Vikten av en samstämmig politik för hållbar utveckling betonas inte tillräckligt i rapporten**. Vi önskar att medlemsländerna stärker detta genom att utmana och förändra de delar av rika länders nuvarande policyer, det globala finanssystemet och internationella institutioners (IFIs) makroekonomiska policyer som idag hindrar utvecklingsländers kapacitet och möjlighet att mobilisera finansiella- och andra resurser för hållbar utveckling. Post-2015-agendan måste uppmärksamma **det särskilda ansvaret som samstämmighetsprincipen innebär** för att säkerställa att policyer och agerande inom alla politikområden inte har en negativ påverkan på hållbar utveckling. Vi önskar se tydliga åtaganden för **etablerandet av mekanismer för att följa upp och utvärdera samstämmigheten**.